

BUDAPEST, III. KERÜLET, KIRÁLYOK ÚTJA 297/B (HRSZ. 63632/2)

Edzőterem építéséhez tartozó közművek

Lelőhely-azonosító: 59163

KULCSSZAVAK: őskor, késő rézkor, kora bronzkor, késő vaskor, kelta, népvándorlaskor, avar, település

BUDAPEST, DISTRICT III, 297/B KIRÁLYOK ROAD (PLOT NO. 63632/2)

Utilities associated with the construction of a gym (sports hall)

Site ID: 59163

KEYWORDS: Prehistory, Late Copper Age, Early Bronze Age, Late Iron Age, Celtic Period, Migration Period, Avar Period, settlement

2021. február 1. – 2021. október 26. között régészeti megfigyelést, és annak keretén belüli bontómunkát végeztünk a III. kerület Királyok útja 297/B szám alatt található területen (hrsz. 63632/2). Az elmúlt években, 2019 és 2020 folyamán az új edzőterem építéséhez szükséges munkálatokhoz (pontalapok és vízvezetékárkok kiásása, parkoló és a régi út felszedése) biztosítottunk régészeti jelenlétet. 2021-ben az új edzőterem keleti végétől induló nyugat–keleti irányú, kb. 100 méter hosszú és 50 cm széles szennyvízvezeték, valamint a telek nyugati felében tervezett vízvezeték árkának kiásását követtük nyomon.

A terület régészeti szempontból kiemelt fontosságú, hiszen közvetlen környezetében három lelőhelyet is számon tartunk: Óbuda és Békásmegyer területe (lelőhely-azonosító: 72911), a Királyok útja (lelőhely-azonosító: 59163) és a Kossuth Lajos üdülőpart (lelőhely-azonosító: 10047) környezete. Utóbbiak elsősorban az elmúlt évek feltárásai nyomán intenzív őskori régészeti fedettséget mutatnak. A szóban forgó terület a Dunától kevesebb, mint 130 méterre található.

2021. február 1-jén kezdték el az új edzőterem keleti végétől a Kossuth Lajos üdülőpart útjáig húzódó szennyvízcsatorna árkának kézierővel történő kiásását.

Between February 1, 2021 and October 26, 2021, archaeological monitoring and associated excavation were carried out at plot 63632/2 in Budapest III, 297/B Királyok Road. In previous years (2019–2020), archaeological supervision had already been provided during preparatory works for the new gym building, including the excavation of point foundations and utility trenches, the construction of parking areas, and the removal of the former access road. In 2021, monitoring continued during the excavation of new utility trenches connected to the gym construction. These included a roughly 100-metre-long, 50-cm-wide east–west oriented sewer trench extending from the eastern end of the new gym building, as well as a water pipeline trench planned in the western part of the plot.

The area is of outstanding archaeological significance, as three sites are recorded in its immediate vicinity: the area of Óbuda and Békásmegyer (site ID: 72911), the vicinity of Királyok Road (site ID: 59163), and the vicinity of Kossuth Lajos üdülőpart (site ID: 10047). The latter sites exhibit a dense prehistoric archaeological record, as demonstrated by recent excavations. The area in question is located less than 130 meters from the Danube.

1. kép: A közműárok nyugati felében talált objektumok egy része
(Fotó: Mészáros Boglárka)

Fig. 1. A selection of features unearthed in the western section of the utility trench (Photo by Boglárka Mészáros)

2. kép: A közműárok keleti felében talált gödörök
(Fotó: Mészáros Boglárka)

Fig. 2. Pits unearthed in the eastern section of the utility trench (Photo by Boglárka Mészáros)

A régészeti jelenségek a nyugat-keleti irányú árok nyugati (jelentkezési szint: kb. 103,6 mBf) és keleti (jelentkezési szint: 101,8 mBf) felében kerültek elő. (1-2. kép) A köztes szakaszon – ahol a sárga altalajt nem érték el – nagy mennyiségű kerámiatöredéket gyűjtöttünk a régészeti kultúrrétegből (jelentkezési szint: 102,6–103,1), a régészeti jelenségek foltját azonban megfogni nem tudtuk. Az árok keleti végében egy sóderes réteg (jelentkezési szint: 101,5 mBf) váltotta fel az addigi homokos altalajt, ami valószínűleg a gát feltöltésekor keletkezhetett. Az árokban nyugat-keleti irányú lejtés figyelhető meg, melynek középső szakaszán hirtelen mélyül, majd ezt követően visszatér a sárga altalaj. A telek nyugati végében, a Királyok útja irányába húzott vízvezeték a 2019-ben megásott szakasztól folytatták tovább (Mészáros 2025). Ezen a szakaszon nem érték el a sárga altalaj szintjét, a régészeti megfigyelés során csak szórvány kerámiatöredék került elő.

A 2021-es régészeti megfigyelés alkalmával 17 régészeti jelenséget (16 db gödör, egy árok?) tártunk fel. A telepjelenségekben előkerülő kerámiaanyag alapján a késő rézkor, kora bronzkor, kelta időszak, valamint a népvándorlaskor (avar) időszakának te-
rülethasználata volt igazolható. A szennyvízvezeték

On February 1, 2021, manual excavation began for a sewer pipeline trench extending from the eastern end of the new gym building toward the road along Kosuth Lajos üdülőpart. Archaeological features were unearthed in both the western (approx. 103.6 a.B.S.I.^{*}) and eastern (approx. 101.8 a.B.S.I.) sections of the west–east oriented trench. (Figs. 1–2)

In the intermediate section—where the yellow subsoil was not reached—a large quantity of ceramic fragments was recovered from the archaeological cultural layer (102.6–103.1 a.B.S.I.), although no clearly defined feature boundaries could be identified. At the eastern end of the trench, a gravel layer (101.5 a.B.S.I.) replaced the earlier sandy subsoil, likely formed during embankment construction. The trench showed a west–east downward slope, with a sudden deepening in its central section, followed by a return to the yellow subsoil. At the western end of the plot, toward Királyok Road, the water pipeline was continued from the section excavated in 2019 (Mészáros 2025). In this area, the yellow subsoil was not reached, and only scattered ceramic fragments were found during archaeological monitoring. During the 2021 archaeological monitoring phase, 17 archae-

* above Baltic Sea level

szakaszán a régészeti objektumok jelentkezési szintje: 101,8–103,6 mBf.

A Királyok útja 297/B szám alatt álló teleken 2021. július 9-én fejeztük be a régészeti megfigyelést, de októberig fennállt annak lehetősége, hogy a telek nyugati felében a vízakna kitűzését módosítani kell, azonban erre végül nem került sor.

RÉSZTVEVŐK: Mészáros Boglárka ásatásvezető régész, Kraus Dávid régész, Olgyay János régész, Fábián István geodéta, Kovács Tibor geodéta

Mészáros Boglárka

Irodalom:

Mészáros 2025 • Mészáros, Boglárka: Budapest III. ker, Királyok útja 297/B (Hrsz.: 63632/2). *Aquincumi Füzetek* 26 (2025) 130–132.

ological features were identified (16 pits and one possible ditch). Based on the pottery assemblage recovered from the settlement features, land use during the Late Copper Age, Early Bronze Age, Celtic period, and the Migration Period (Avar Period) could be confirmed. The appearance level of the archaeological features along the sewer line was between 101.8 and 103.6 m a.B.S.I. Archaeological monitoring at 297/B Királyok Road was completed on July 9, 2021; however, until October there remained the possibility that the layout of the water chamber in the western part of the plot might need to be modified, though this ultimately did not occur.

CONTRIBUTORS: Boglárka Mészáros (lead archaeologist), Dávid Kraus (archaeologist), János Olgyay (archaeologist), István Fábián (surveyor), Tibor Kovács (surveyor)

Boglárka Mészáros

References:

Mészáros 2025 • Mészáros, Boglárka: Budapest III. ker, Királyok útja 297/B (Hrsz.: 63632/2). (Budapest, District III, 297/B Királyok Road (plot no. 63632/2)). *Aquincumi Füzetek* 26 (2025) 130–132.